

Cinc coses que encara no t'han explicat de les enquestes electorals sobre Barcelona

Quan s'apropen eleccions, massa sovint ens hem de conformar amb uns quants percentatges. Aquest partit, aquest tant per cent. El de més enllà, aquest altre tant per cent. I amb això en fan alguna projecció arriscada de regidors i a córrer. Però... com són, segons el CIS, els votants dels partits a les eleccions municipals de Barcelona? Joves o jubilats? Amb o sense estudis? Abstencionistes o fidels al seu partit de sempre?

Berta Barbet i Edgar Rovira / @gerrymanders

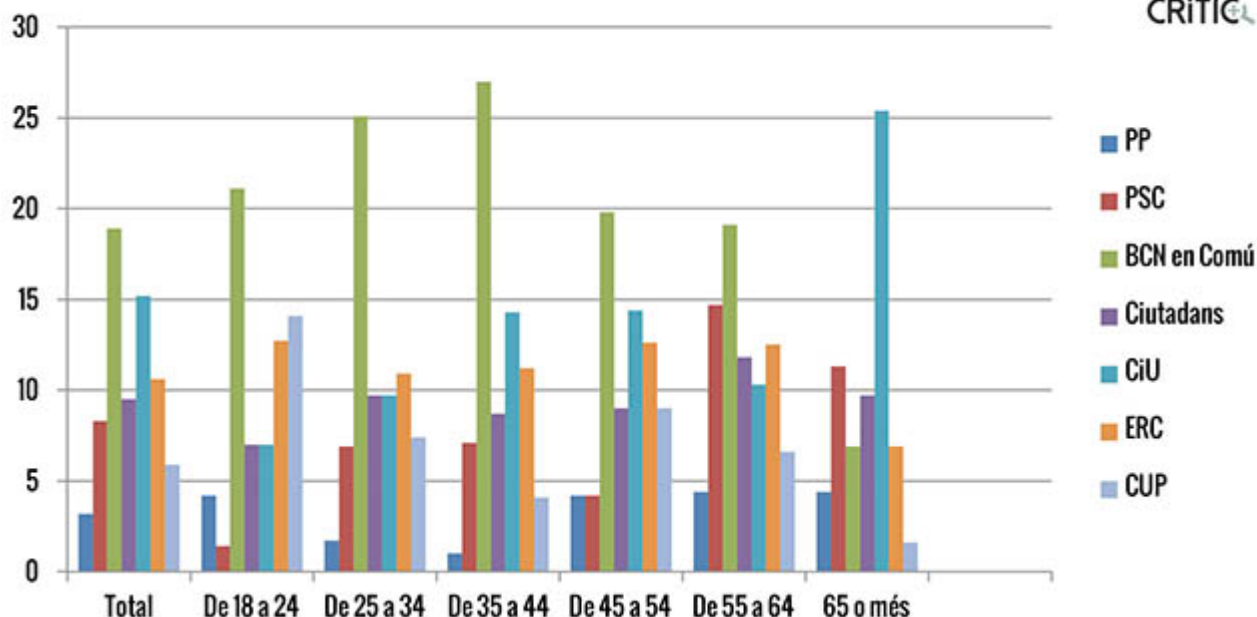
Quan s'apropen eleccions, massa sovint ens hem de conformar amb uns quants percentatges. Aquest partit, aquest tant per cent. El de més enllà, aquest altre tant per cent. I amb això, es fa alguna projecció arriscada de regidors i a córrer. Les lògiques dels mitjans de comunicació expliquen que això sigui el més cridaner i, segurament, el "més important". Però és aquesta tota la informació de què disposem? **Els percentatges tenen una cosa bona: són comparables entre si. Però en tenen una de pitjor: oculten la complexitat dels electorats.** I els diferents electorats també són comparables entre si. Això és el que intentarem fer a partir de l'enquesta preelectoral del Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS) per a la ciutat de Barcelona.

Sí, l'enquesta us sonarà, perquè ha fet soroll. És [aquesta enquesta](#) que situa a **Barcelona en Comú (BeC) com a primera força en intenció de vot, donant-li un al 18,9% d'intenció de vot+simpatia cap al partit.** Segons el CIS, a la coalició liderada per **Ada Colau**, la segueix CiU amb un 15,2%, una mica més lluny se situa la candidatura d'ERC amb un 10,6%, i Ciutadans amb un 9,5%. Finalment, trobem el PSC, la CUP i el PP amb un 8,3%, 5,9% i 3,2% respectivament, tots amb perspectives d'accedir al consistori del cap i casal. **Ara, però, després d'uns dies per pair els titulars, anem a veure què hi ha darrere dels grans percentatges.**

Com són, segons el CIS, els votants de cadascun d'aquests partits? S'assemblen entre ells? Les diferents opcions representen realment grups diferents de persones? I les persones que representen es corresponen amb les idees que defensen?

1. Barcelona en Comú és cosa de joves! (o no tant)

Intenció de vot per edat

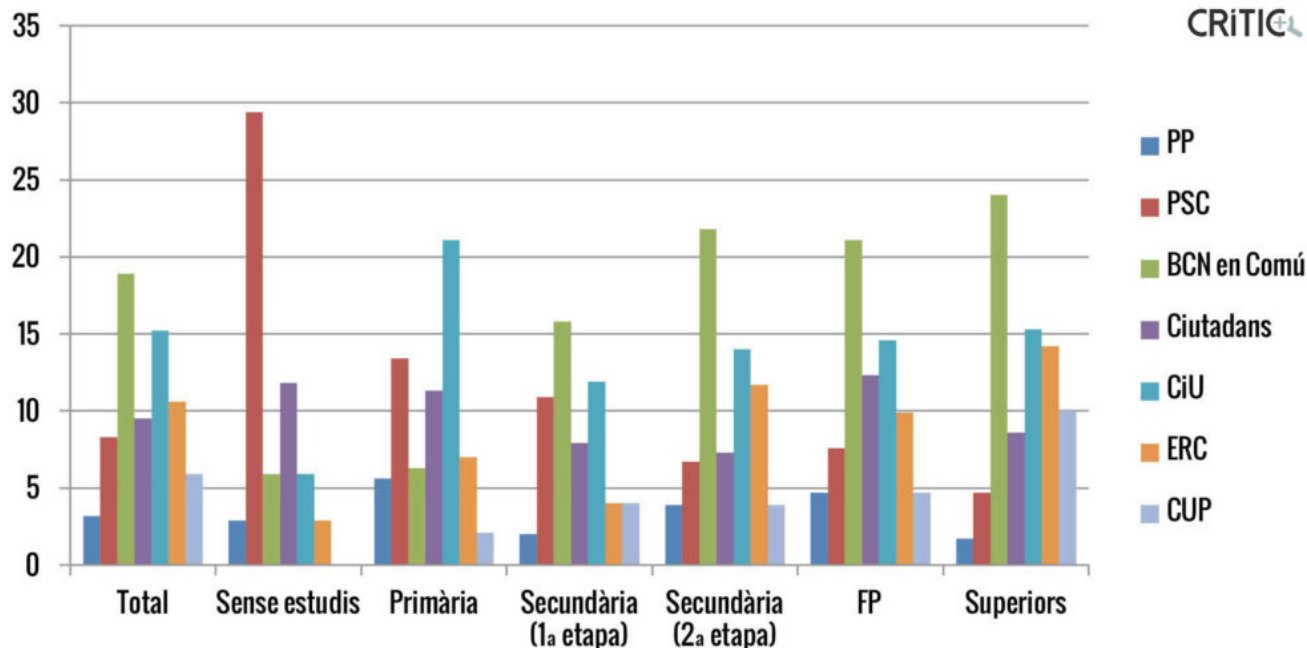
Les dades d'intenció de vot de BeC no serien possibles si el partit no tingués una representació important en cadascuna de les franges d'edat -intuïció que corroborarem amb aquest gràfic- però **el seu vot es concentra entre l'electorat jove-adult. Destaca el segment de 25 a 44 anys**, on la intenció de vot s'enfila per sobre del 25%, però en la majoria d'edats la coalició manté percentatges al voltant del 20%. Amb una gran excepció: la intenció de vot cap a BeC dels votants majors de 65 anys amb prou feines arriba al 7%.

Potser votar a BeC no és ben bé cosa del jovent, però el que és segur és que no és un partit per a vells. **El vot dels jubilats i de la tercera edat és territori de CiU.** Un de cada quatre votants major de 65 anys donaria suport a Trias, motiu pel qual no seria gens estrany que algunes de les propostes estrella de l'alcalde vagin dirigides a aquest públic.

Pel que fa a l'edat, de la resta de partits en destaca **la CUP**, que compleix amb el seu tradicional paper de partit dels joves, però poc a poc guanya terreny en segments com per exemple entre els votants de 45 a 54 anys. En canvi, el **PSC**, tal hi com ja vàrem explicar a l'article anterior del [bloc Data Crític sobre les esquerres catalanes](#), està veient com el poc electorat que conserva cada cop està més envellit. I si hi ha un partit en què l'edat sembla no importar en absolut, és **Ciutadans**: la seva transversalitat fa que tingui un suport força homogeni a tots els grups d'edat.

2. Ser universitari i d'esquerres: una certesa més que un tòpic

Intenció de vot per nivell d'educació

L'edat dels votants correlaciona força bé amb el seu nivell educatiu. És a dir, els joves en termes generals gaudeixen d'un nivell d'estudis més elevat que els votants més envellits (sí, aquest país ha canviat força les últimes dècades). Aquest fet podria explicar algunes dinàmiques d'aquest gràfic. Els tres partits que reben més suport entre els joves en el Gràfic 1, **BeC, ERC i les CUP, estan sobrerrepresentats entre els votants amb títol universitari**. En altres paraules: aquests partits obtenen el vot de població amb estudis universitaris en percentatges molt més alts que, per exemple, els que tenen educació primària o secundària.

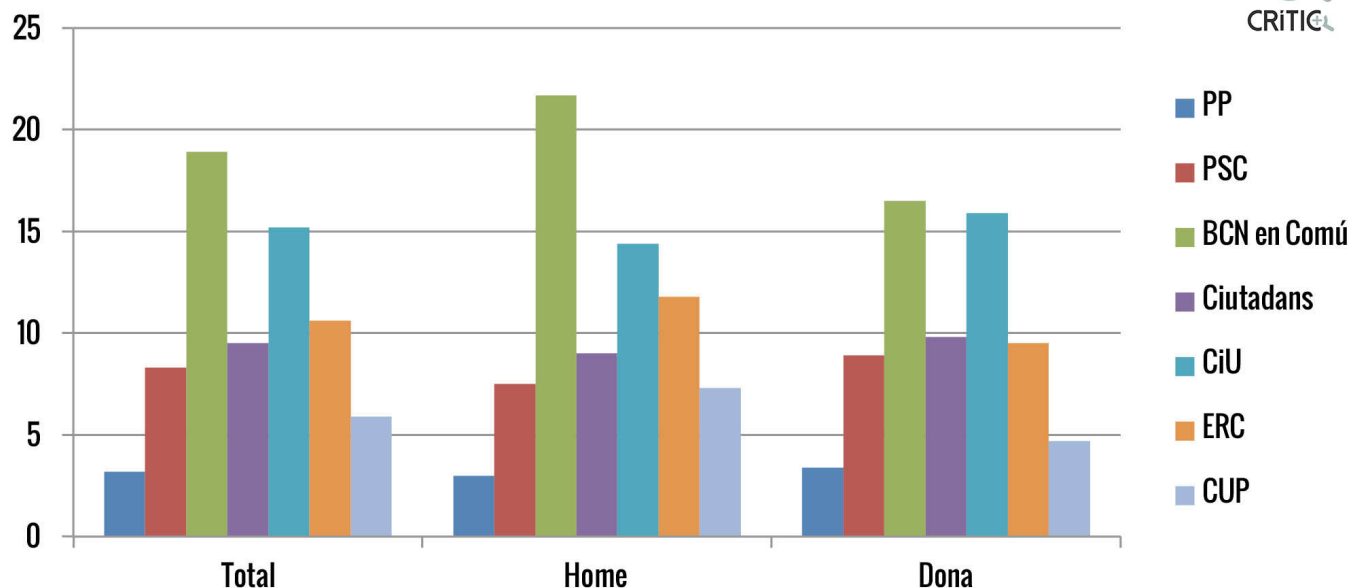
És cert que CiU trenca una mica amb aquesta norma. Això pot ser degut a què la correlació entre nivell d'estudis i edat, pels motius sociològics que apuntàvem abans, cada cop és més dèbil i la proporció de votants amb estudis superiors en els trams entre 35 i 54 anys ja comença a ser molt significativa.

La dada que crida més l'atenció de la gràfica, segurament, és l'altíssima barra vermella en la categoria de "sense estudis". **El PSC té el percentatge més elevat en el grup de gent que no va poder estudiar**, però siguem francs: la dada, tot i quedar molt espectacular al gràfic, no deixa de ser poc valuosa numèricament, ja que és el grup menys nombrós (en termes absoluts). Sí, els canvis sociològics també han aconseguit que cada vegada hi hagi menys gent sense estudis. Ara bé, més rellevant políticament és el percentatge del partit entre aquells amb estudis de primària i secundària (primera etapa), i déu n'hi do el bé que se'ls dona penetrar en aquest grup, també, als socialistes de Barcelona.

Per cert, si no us agrada el títol d'aquest apartat, no us queixeu. Podríem haver dit que ser més intel·ligent fa ser d'esquerres. I no estaríem dient res d'estrany, segons [un estudi de la Brock University](#) d'Ontario (Canadà).

3. Si a Barcelona només hi hagués dones...

Intenció de vot per sexe

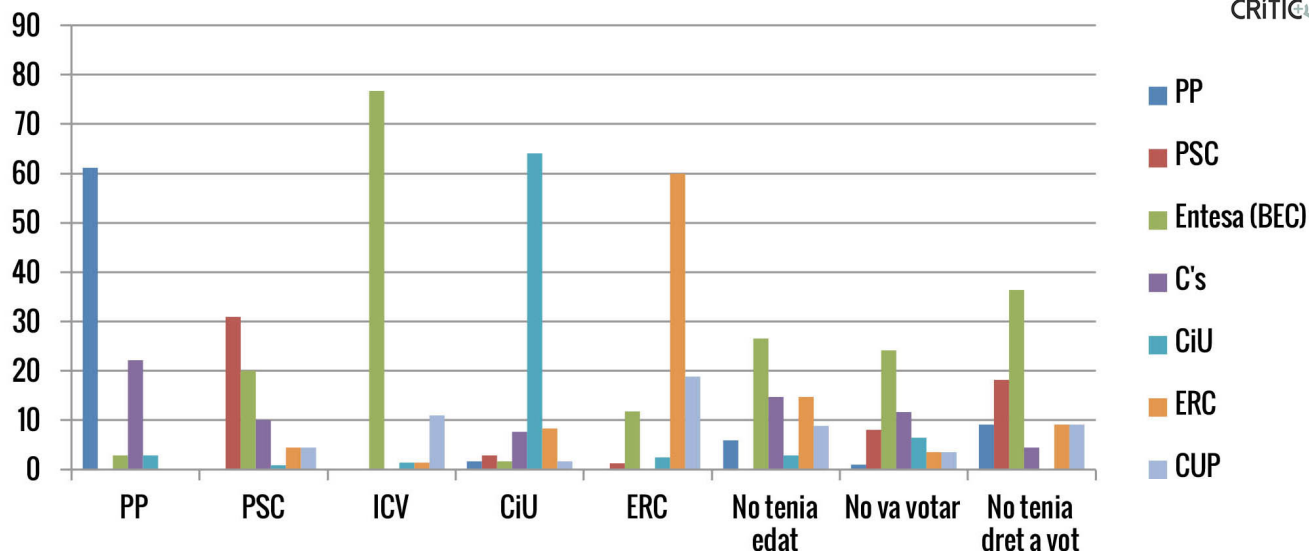
No són pocs els politòlegs que han apuntat que Podemos té un problema amb el vot femení. A [‘El sexo de Podemos’](#), el politòleg [Lluís Orriols](#) apuntava que “si a Espanya només hi hagués dones, **Pablo Iglesias** ho tindria més difícil per mudar-se a La Moncloa”. La veritat és que ara sabem que també amb homes ho té molt complicat, però ja ens entenem.

Sembla que aquest és un mal que Barcelona en Comú també pateix. **Un 21,7% dels homes votaria a BeC per “només” un 16,5% de les dones.** És el partit en què major diferència de vot s’observa entre els dos gèneres, **tot i presentar una candidata dona**, circumstància que normalment [mobilitza el vot femení](#).

La resta de partits, en canvi, obtenen percentatges força similars entre els dos grups. Les CUP, i ERC lleugerament masculinitzat, i Ciutadans, Convergència i el PSC lleugerament feminitzat, però sense grans diferències.

4. Digue’m qui vas votar el 2011 i et diré si repetiràs

Intenció de vot per vot a les Municipals de 2011

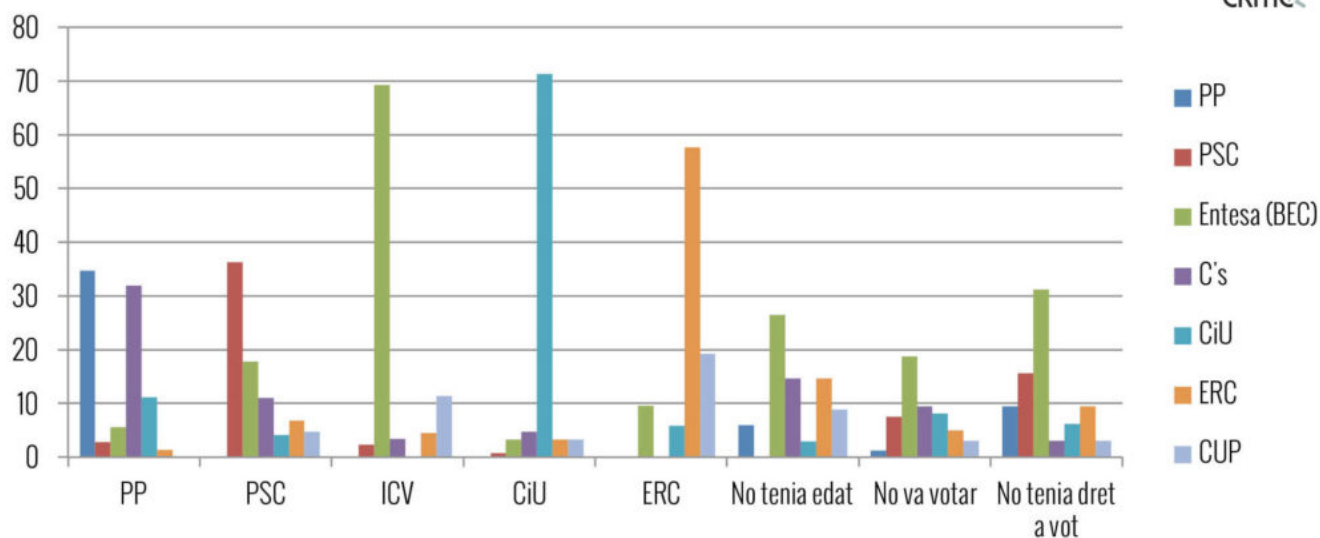
Si algú pensava que ICV-EUiA s'havia diluït en el projecte de Barcelona en Comú, que es miri aquesta gràfica un parell de vegades. Respecte l'origen polític dels votants dels diferents partits, crida l'atenció que **els votants d'Iniciativa siguin precisament els que es mostren més fidels**. Tot i ser el partit que més clarament ha canviat de marca i projecte, més del 75% dels antics votants d'ICV-EUiA votaran ara Barcelona en Comú. Encara que un 10% votarà les CUP, sembla que la nova marca paraigua hauria servit al partit per mantenir la seva base electoral unida.

En segon lloc en aquest rànquing de fidelitat hi trobem CiU, ERC i el PP, tots al votant del 60%. I tots molt allunyats del PSC. **A dia d'avui, només un 30% dels antics votants socialistes a l'ajuntament tenen previst donar el seu vot a Jaume Collboni en aquestes eleccions**. Dels que diuen que no ho faran, el 20% manifesta la seva intenció de votar a Barcelona en Comú i el 10% ho farà per Ciutadans, un partit que també podria rebre importants transferències del PP. Cosa que ens demostra, d'una banda, la centralitat que alguna vegada va ocupar el PSC (que té la trista capacitat de perdre vots en totes direccions) i, de l'altra, la transversalitat de Ciutadans (que té la capacitat de rebre'ls de moltes bandes).

Entre els que no tenien dret a vot o encara no tenien l'edat per votar, BeC té un cert avantatge, però el PSC encara és capaç de capturar un 10% de vots d'aquells que no tenien dret a votar el 2011.

Ara bé, si en comptes de fixar-nos en l'origen polític municipal dels votants, ens fixem en què van votar a les generals celebrades només uns mesos després de les últimes municipals, hi trobem diferències interessants.

Intenció de vot per vot a les Generals de 2011

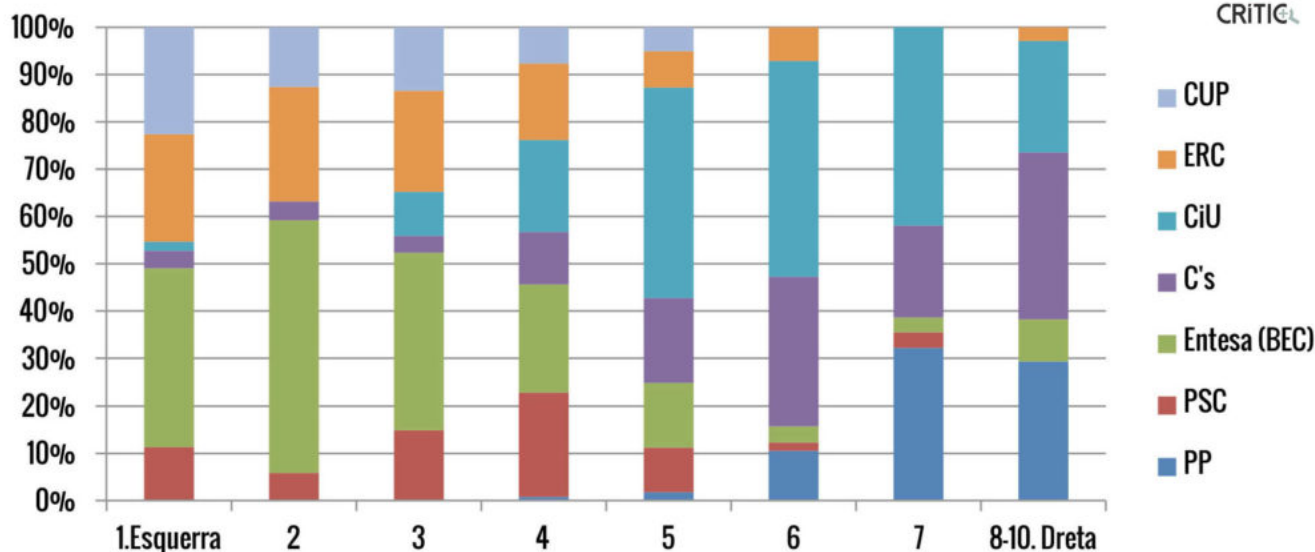

Per exemple, tot i que el PP aconseguiria mantenir una certa fidelitat dels seus votants a nivell local, no aconsegueix captar gaires dels seus votants a les generals. Poc més del 30% d'aquells votants té previst votar al PP en aquests comicis, un percentatge força similar al d'antics votants que votaran Ciutadans a l'ajuntament de la capital. **Al seu torn, el PSC, i sobretot CiU, tenen molt més èxit mantenint la seva base electoral de les generals que no pas la de les municipals.** Aquestes diferències s'expliquen, segurament, per motius diferents. En aquelles generals, el PP va aconseguir captar vot de ciutadans que volien un canvi de govern però que no necessàriament eren fidels al partit. En canvi, és probable que PSC i CiU s'aprofitessin en aquelles municipals de l'enfrontament entre els dos per veure qui seria alcalde -una pugna que no es repeteix avui, per incompareixença del PSC- per captar cert vot estratègic d'altres sectors, un vot estratègic que ara s'hauria mogut a altres espais. És a dir, sembla que els tres partits perden "vot prestat", però mentre que per a un ho era per les generals, per als altres ho era per a les municipals.

Ja està trigant algun acadèmic a fer un 'paper' sobre aquest nou "vot dual".

5. La nova política encara segueix la lògica (ideològica) de la vella

Intenció de vot per posició a l'eix esquerra-dreta

Si mirem com voten els ciutadans segons la seva posició en l'eix esquerra-dreta ens trobem ben poques sorpreses. **Com més virem cap a l'esquerra, més percentatge de votants de les CUP trobem**, i com més cap a la dreta, més votants del PP, Ciutadans i, en certa mesura, de CiU, tot i que els convergents semblen topar amb un mur en la posició 7, i més a la dreta d'això hi tenen molt poca presència.

Destaca el domini de Barcelona en Comú entre els votants que se situen entre les posicions més a l'esquerra (1 a 3), molt per sobre del PSC i força per sobre d'ERC i les CUP. En canvi, al costat dret de l'espectre no sembla haver-hi cap dominador, i els tres partits es divideixen els votants de forma força equitativa.

On sí que hi ha un domini sòlid, però, és al **tan cobejat "centre polític", sigui això el que sigui: CiU sembla tenir-lo dominat**, i gairebé el 30% dels ciutadans que s'ubiquen a les posicions 5 i el 6 manifesten la seva intenció de votar la federació nacionalista.

* Les categories 8, 9 i 10 s'han agregat per falta d'observacions